Київський національний університет театру, кіно і телебачення
імені І. К. Карпенка-Карого
Факультет театрального мистецтва
Кафедра акторського мистецтва та режисури драми

ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи
_____ Інга Чхатарашвілі-Петраш
« 01 » 09 2025 рік

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРАКТИЧНІ ЕЛЕМЕНТИ АКТОРСЬКОГО ТРЕНІНГУ

рівень вищої освіти	другий (магістерський)
спеціальність	В6 Перформативні мистецтва
спеціалізація	В6.01 Сценічне мистецтво
освітня програма	Акторське мистецтво театру і кіно

Київ – 2025

Розробники:
Локтіонов Євген Віталійович, доцент кафедри акторського мистецтва та режисури драми, доктор мистецтва, заслужений артист України;

Викладачі:
Струтинський Богдан Дмитрович , доцент, народний артист України

РПНД «ПРАКТИЧНІ ЕЛЕМЕНТИ АКТОРСЬКОГО ТРЕНІНГУ» розглянуто і затверджено на засіданні кафедри
Факультет театрального мистецтва, кафедра акторського мистецтва та режисури драми
Протокол від 29.08.2025 № 1
Завідувач кафедри _____ Богдан БЕНЮК

Пролонговано:
на 20__/20___н.р.,
Завідувач кафедри _____(_____), протокол від ___.___.20__ №___
(підпис) (ПІ)
на 20__/20___н.р.,
Завідувач кафедри _____(_____), протокол від ___.___.20__ №___
(підпис) (ПІ)
на 20__/20___н.р.,
Завідувач кафедри _____(_____), протокол від ___.___.20__ №___
(підпис) (ПІ)
на 20__/20___н.р.,
Завідувач кафедри _____(_____), протокол від ___.___.20__ №___
(підпис) (ПІ)

© КНУТКІТ імені І. К. Карпенка-Карого

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма навчання	
	денна	
Характеристика навчальної дисципліни	*Обов'язкова*	
Курс	**1-й**	
Семестр	**1**	**2**
Кількість кредитів	6	3
Обсяг годин	180	90
Розподіл годин за видами аудиторних занять та самостійної роботи	Семінарські	
	6	2
	Практичні	
	42	22
	Самостійна робота	
	132	66
Вид підсумкового контролю	екзамен	залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є професійна підготовка магістрів спеціальності В6 Перформативні мистецтва, спеціалізації 026 Сценічне мистецтво. **Дисципліна** «Практичні елементи акторського тренінгу» має на меті формування розуміння будови та принципів функціонування психофізичного апарату акторів драматичного театру і кіно, а також практичне оволодіння навичками внутрішнього виправдання запропонованих обставин та їхнього зовнішнього втілення.

Завдання:

- вивчення теоретичних основ тренінгу з майстерності актора;
- ознайомлення з основними напрямками акторського тренінгу;
- тренінг елементів внутрішньої та зовнішньої техніки актора;
- ознайомлення з творчими методами проведення тренінгів провідних майстрів сцени;
- виховання актора як творчої, гармонійно розвиненої особистості, готової до співпраці з іншими учасниками театрального процесу;
- формування ансамблевості;
- орієнтування студентів на постійний саморозвиток і готовність до самостійного засвоєння знань протягом всієї професійної діяльності.

Очікувані результати навчання за дисципліною:

ПР03. Здатність розробляти режисерський план вистави з урахуванням акторського складу, сценографії, музичного, технічного й технологічного оформлення.

ПР09. Здатність інтегрувати в режисерську практику сучасні медіа, цифрові технології, перформативні й міждисциплінарні формати.

ПР12. Здатність дотримуватися норм етики, академічної доброчесності та правил професійної взаємодії в умовах творчого колективу.
ПР16. Знання основних понять та теорій, що стосуються природи та розвитку особистості, її психічних процесів та особливостей, а також впливу середовища на формування особистості.

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення:

- аудиторії, що призначені для проведення акторських тренінгів;
- музичні інструменти;
- тренажерна зала.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Розподіл годин між видами робіт						
	денна форма						
	усього	у тому числі					
		лекції	семінари	практичні	лабораторні	індивідуальні	сам. робота
1	2	3	4	5	6	7	8
1 курс / I семестр:							
Тема 1. Вивільнення від психофізичних акторських затисків. Увага, уява та фантазія. Вправи на почуття темпоритму.	**50**		2	12			36
Тема 2. Вправи на розвиток почуття ансамблевості. Вправа «шлейф».	**26**			6			20
Тема 3. Вправи на фіксований текст. Вправи на створення атмосфери.	**54**		2	12			40
Тема 4. Вправи на задані обставини. Вправи на почуття партнеру.	**50**		2	12			36
Разом	**180**		**6**	**42**			**132**
1 курс / II семестр:							
Тема 5. Вправи на композицію та орієнтування в просторі.	**20**			4			16
Тема 6. Тренінг взаємодії. Стадії спілкування.	**24**			6			18
Тема 7. Групові вправи на задані обставини.	**26**		2	6			18
Тема 8. Вправи на імпровізаційне самопочуття.	**20**			6			14
Разом	**90**		**2**	**22**			**66**
УСЬОГО	**270**		**8**	**64**			**198**

4. Програма навчальної дисципліни

І семестр

Тема 1. Вивільнення від психофізичних акторських затисків. Увага, уява та фантазія. Вправи на почуття темпоритму.

Основні поняття/ключові слова: тіло, затиск, блокада, психофізика, сценічна увага, об'єкт уваги, кола уваги, творча уява, фантазія, темп, ритм, темпоритм.

Стислий зміст: Ознайомлення студентів з основними вправами, спрямованими на зняття тілесних блокад та фізичних затисків, що заважають виникненню спонтанних імпульсів в момент безпосереднього сприйняття на сценічному майданчику. Формування уявлення про єдність психічного та фізичного в театральному мистецтві. Ознайомлення з основними принципами біоенергетичного підходу. Ознайомлення студентів із комплексом основних вправ, спрямованих на розвиток сценічної уваги. Ознайомлення з поняттями «об'єкт уваги», «кола уваги». Довільна та недовільна увага. Закон «домінанти» в акторському мистецтві. Ознайомлення студентів із комплексом основних вправ, спрямованих на розвиток сценічної уяви. Усвідомлення різниці між творчою уявою та фантазією. Ознайомлення студентів із комплексом основних вправ, спрямованих на розвиток почуття темпоритму. Ознайомлення з поняттями «темпу» та «ритму». Відмінність цих понять та їхній діалектичний взаємозв'язок. Тренування навичок створення темпоритмічних партитур та їхнього виправдання.

Рекомендована література: 3, 5, 21, 23, 25, 26.

Тема 2. Вправи на розвиток почуття ансамблевості. Вправа «шлейф».

Основні поняття/ключові слова: колективний характер творчості, ансамбль, вихідна подія, шлейф.

Стислий зміст: Формування розуміння у студентів, що колективний характер театрального мистецтва є однією з найголовніших характеристик сценічної творчості. Етичні засади професії. Ознайомлення студентів із комплексом основних вправ, спрямованих на розвиток почуття ансамблевості. Вправи на довіру партнерові. Виконання комплексу вправ на вміння «принести подію» чи відтворити поведінку на «післяподієвому» етапі.

Рекомендована література:2, 3, 5, 8, 9,11, 25.

Тема 3. Вправи на фіксований текст. Вправи на створення атмосфери.

Основні поняття/ключові слова: перша реакція, виправдання тексту, словесна дія, атмосфера на сцені.

Стислий зміст: Ознайомлення студентів з комлексом вправ, спрямованих на «народження» живого, органічного тексту. Тренування спонтанності у виникненні «першої реакції» в момент безпосереднього сприйняття. Тренування здатності «привласнити» собі заданий педагогом текст. Ознайомлення з механізмами внутрішнього виправдання тексту. Ознайомлення з основними елементами словесної дії. Ознайомлення студентів з основними вправами, спрямованими на створення певної сценічної атмосфери (обумовленої або педагогом, або самим студентом). «Боротьба атмосфер».

Рекомендована література:2, 3, 7-10, 19.

Тема 4. Вправи на задані обставини. Вправи на почуття партнера.
Основні поняття/ключові слова: запропоновані обставини, публічна самотність, виправдане мовчання, взаємодія, партнер, спілкування.
Стислий зміст: Ознайомлення з поняттям «запропоновані обставини». Формування навичок будувати сценічну поведінку, спираючись на задані педагогом обставини. Формування навичок концентрувати увагу в межах запропонованих педагогом обставин. Формування навичок через невербальні засоби комунікації транслювати закладені в запропонованих обставинах сенси. Ознайомлення студентів з основними вправами, спрямованими на виховання почуття партнеру, на довіру до нього. Виховання ціннісних установок по відношенню до партнера. Колективний характер творчості. Ознайомлення з основними стадіями спілкування.
Рекомендована література:11, 14, 18, 20, 23, 25,26

II семестр

Тема 5. Вправи на композицію та орієнтування в просторі.
Основні поняття/ключові слова: простір, мізансцена, композиція.
Стислий зміст: Ознайомлення студентів з основними законами сценічного простору. Ознайомлення студентів з основними принципами мізансценування. Ознайомлення студентів з основними вправами, спрямованими на покращення композиційного мислення та орієнтування в сценічному просторі.
Рекомендована література:5, 10, 14, 21, 25.

Тема 6. Тренінг взаємодії. Стадії спілкування.
Основні поняття/ключові слова: взаємодія, спілкування, вплив.
Стислий зміст: Ознайомлення студентів з основними вправами, спрямованими на виховання почуття партнеру, на довіру до нього. Виховання ціннісних установок по відношенню до партнера. Колективний характер творчості. Ознайомлення з основними стадіями спілкування. Знайомство з поняттями «орієнтування», «пристосування», «оцінка». Пристосування «знизу» - пристосування «згори». Внутрішні та зовнішні пристосування.
Рекомендована література: 4, 6, 11, 14,16, 18, 23, 26.

Тема 7. Групові вправи на задані обставини.
Основні поняття/ключові слова: театральний колектив, група, запропоновані обставини.
Стислий зміст: Тренування навичок існування «тут і зараз», від свого імені в групових вправах, в обставинах, заданих педагогом. «Я в запропонованих обставинах».
Рекомендована література: 5, 13-15, 19, 23

Тема 8. Вправи на імпровізаційне самопочуття.

Основні поняття/ключові слова: імпровізація, імпровізаційне самопочуття.
Стислий зміст: Ознайомлення студентів з поняттями «імпровізація» (на прикладі різних видів мистецтв) та «імпровізаційне самопочуття» (на прикладі сценічного мистецтва). Різниці та подібності. Імпровізаційне самопочуття як вияв найвищої творчої свободи.
Рекомендована література: 15, 22-28.

5. Методи навчання

1. Проблемно-пошуковий (застосовується з метою розвитку творчої-пізнавальної діяльності, що сприяє більш осмисленому і самостійному засвоєнню знань);
2. інтерактивний (робота в групах, рішення ситуаційних завдань та кейсів, тощо);
3. наочний (ілюстративний, робота з актором тощо).

6. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Тема	Завдання	Форма подання	Максимальна кількість балів
І семестр			
Тема 1. Вивільнення від психофізичних акторських затисків. Увага, уява та фантазія. Вправи на почуття темпоритму	Опрацювати та проаналізувати акторські вправи, спрямовані на звільнення від психофізичних і тілесних затисків. Розкрити взаємозв'язок фізичного та психічного в акторській творчості, визначити їхнє значення для сценічної виразності. Виконати вправи на розвиток сценічної уваги, уяви та фантазії. Визначити основні відмінності між творчою уявою та фантазією, пояснити їхню роль у створенні сценічного образу. Опрацювати вправи на розвиток відчуття темпу та ритму, навчитися змінювати й відтворювати задані темпоритми. Створити власні темпоритмічні партитури, продемонструвати їх та обґрунтувати обрані творчі рішення.	Усна презентація з демонстрацією практичних прикладів	5
Тема 2. Вправи на розвиток почуття ансамблевості. Вправа «шлейф».	Опрацювати та виконати вправи на розвиток навичок колективної взаємодії й	Усна презентація з	5

	ансамблевої злагодженості. Виконати вправу «Шлейф», спрямовану на розвиток уваги, взаємодії та відчуття партнера. Продемонструвати вправи на формування довіри до сценічного партнера, узгодженість дій та взаємну підтримку. Створити й представити акторський етюд на основі визначеної вихідної події. Розробити та виконати етюд із використанням заданих запропонованих обставин, дотримуючись логіки поведінки персонажів і сценічної взаємодії.	демонстрацією практичних прикладів	
Тема 3. Вправи на фіксований текст. Вправи на створення атмосфери	Виконати вправи з фіксованим текстом, спрямовані на формування природного, органічного мовлення та живого сценічного спілкування. Опрацювати прийоми внутрішнього виправдання тексту, навчитися знаходити логіку, мотиви й емоційне наповнення висловлювань. Виконати творчі вправи на відтворення різних атмосфер: ранку, зимового вечора, святкових подій (дня народження, Різдва тощо). Створити та передати засобами акторської виразності атмосферу різних просторових і емоційних середовищ: храму, кладовища, лісу, казкового замку, літнього вечора тощо. Продемонструвати вміння передавати атмосферу запропонованих обставин через пластику, поведінку, увагу, емоційний стан і взаємодію з партнерами.	Усна презентація з демонстрацією практичних прикладів	5
Тема 4. Вправи на задані обставини. Вправи на почуття партнеру.	Опрацювати поняття «запропоновані обставини» та визначити їхнє значення у створенні сценічної дії й акторського образу. Виконати вправи на формування органічної сценічної поведінки відповідно до	Усна презентація з демонстрацією практичних прикладів	5

	заданих обставин. Продемонструвати вміння концентрувати та утримувати сценічну увагу в межах запропонованих обставин. Виконати вправи на розвиток партнерської взаємодії, емоційної чутливості та усвідомлення цінності сценічного партнера. Проаналізувати особливості колективного характеру театральної творчості, визначити роль взаємодії та ансамблевості у створенні сценічного результату.		
II семестр			
Тема 5. Вправи на композицію та орієнтування в просторі.	Опрацювати основні принципи побудови мізансцени та їхнє значення в організації сценічної дії. Виконати вправи на розвиток композиційного мислення, відчуття сценічного простору та взаємного розташування акторів. Продемонструвати вміння орієнтуватися на сценічному майданчику, використовувати його просторові можливості та дотримуватися композиційної цілісності. Створити й представити композиційно виразні мізансцени з урахуванням сценічної взаємодії, логіки дії та художнього задуму.	Усна презентація з демонстрацією практичних прикладів	5
Тема 6. Тренінг взаємодії. Стадії спілкування.	Ознайомитися з основними стадіями сценічного спілкування та особливостями їх практичного застосування. Виконати тренінгові вправи на розвиток партнерської взаємодії, сценічної уваги та чутливості до дій партнера. Продемонструвати вміння слухати, сприймати й реагувати на партнера, підтримувати органічність сценічного спілкування. Опрацювати вправи, спрямовані на формування поваги, довіри та відповідального ставлення до	Усна презентація з демонстрацією практичних прикладів	5

	сценічного партнера. Проаналізувати значення взаєморозуміння, емоційного контакту та партнерства у створенні цілісної сценічної дії.		
Тема 7. Групові вправи на задані обставини.	Опрацювати основні стадії сценічного спілкування та визначити їхню роль у побудові взаємодії між партнерами. Засвоїти поняття «орієнтування», «оцінка» та «пристосування» як складові процесу сценічного спілкування. Виконати групові вправи на взаємодію в межах заданих обставин із використанням різних способів сценічної поведінки. Відпрацювати внутрішні та зовнішні пристосування, дослідити їхній вплив на поведінку й емоційний стан персонажа. Продемонструвати вміння органічно реагувати на зміну обставин, дії партнерів та розвиток сценічної ситуації.	Усна презентація з демонстрацією практичних прикладів	5
Тема 8. Вправи на імпровізаційне самопочуття.	Опрацювати поняття «імпровізація» та «імпровізаційне самопочуття», визначити їхнє значення в акторській творчості. Виконати вправи на розвиток здатності органічно існувати в сценічних обставинах за принципом «тут і зараз». Відпрацювати навички спонтанного реагування на дії партнера, зміну обставин і непередбачуваний розвиток сценічної ситуації. Продемонструвати здатність до творчої імпровізації, збереження сценічної уваги та органічності поведінки без попередньо визначеного сценарію. Дослідити роль імпровізаційної свободи, довіри та ансамблевої взаємодії у колективному	Усна презентація з демонстрацією практичних прикладів	5

	творчому процесі.		

Критерії оцінювання самостійної роботи:

Критерії оцінювання	Кількість балів
Завдання виконано повністю, зауваження відсутні. Здобувач ґрунтовно володіє матеріалом, самостійно й творчо застосовує знання на практиці. Демонструє органічне сценічне виконання, професійну майстерність, самостійність та вміння обґрунтовувати творчі рішення.	5
Завдання виконано з незначними зауваженнями: Здобувач добре засвоїв матеріал, виконує поставлене завдання відповідно до вимог, демонструє розуміння сценічної дії та творчого процесу. Допускає окремі неточності, які не впливають на загальний результат.	4
Завдання виконано частково, із суттєвими недоліками: Здобувач недостатньо володіє навчальним матеріалом, допускає помилки у практичному виконанні, має труднощі з обґрунтуванням творчих рішень. Потребує допомоги викладача, виявляє недостатню самостійність та ініціативність.	3
Завдання виконано зі значними недоліками та не забезпечує досягнення мети самостійної роботи: Здобувач поверхово опрацював матеріал, не повністю розуміє поставлене завдання, допускає суттєві помилки у сценічному виконанні. Не демонструє належних практичних навичок, творчої самостійності та вміння застосовувати набуті знання.	1
Завдання не виконано	0

7. Форми проведення контролю та критерії оцінювання

Підсумковий (семестровий) контроль екзамен – в І семестрі.
Семестр завершується підсумковим контролем у формі екзамену. Підсумковий контроль максимально може бути оцінений в 40 балів.

Підсумковий (семестровий) контроль залік – в ІІ семестрі.
Підсумковий контроль у формі заліку виставляється за результатами поточного контролю. У разі, якщо здобувач вищої освіти бажає поліпшити свою оцінку, він складає залік, з усієї програми навчальної дисципліни. При цьому в підсумкову оцінку не враховуються накопичені бали.

Критерії оцінювання при поточному контролі:

Критерії оцінювання	Максимальна кількість балів

Здобувач вільно володіє практичними навичками, органічно діє в умовах сценічного вимислу та запропонованих обставин, дотримується логіки й послідовності подій. Демонструє цілісне розуміння сценічної дії, взаємозв'язку внутрішніх мотивів і зовнішньої поведінки персонажа. Виявляє творчість, індивідуальність, художню виразність, здатність до самостійного аналізу та вдосконалення власної роботи. Систематично виконує завдання, враховує рекомендації викладача, проявляє ініціативність.	20/10
Здобувач добре володіє практичними навичками, переважно органічно існує в запропонованих обставинах, дотримується логіки сценічної дії, допускаючи незначні неточності. Розуміє взаємозв'язок внутрішніх переживань і зовнішньої поведінки персонажа. Демонструє належний рівень творчості та художньої виразності. Здатний аналізувати власну роботу, виправляти помилки, виконує завдання систематично та враховує зауваження викладача.	16/8
Здобувач володіє практичними навичками частково, не завжди органічно діє в умовах сценічного вимислу, допускає порушення логіки та послідовності сценічної дії. Має поверхове розуміння взаємозв'язку внутрішніх мотивів і зовнішньої поведінки персонажа. Творчі рішення недостатньо самостійні та виразні. Самоаналіз поверховий, робота над помилками несистематична, потребує постійних рекомендацій викладача.	10/5
Здобувач демонструє недостатній рівень практичної підготовки, переважно механічно відтворює сценічні дії, не дотримується логіки запропонованих обставин і подій. Не розуміє взаємозв'язку між внутрішніми мотивами та зовнішньою поведінкою персонажа. Не виявляє творчої ініціативи, не здатний самостійно аналізувати й виправляти помилки. Ігнорує окремі рекомендації викладача, нерегулярно виконує навчальні завдання.	6/3
Здобувач не володіє необхідними практичними навичками, не здатний органічно існувати в умовах сценічного вимислу та діяти відповідно до запропонованих обставин. Не засвоїв основного навчального матеріалу, не вміє застосовувати теоретичні знання на практиці. Не демонструє творчої самостійності, не здійснює самоаналізу, не співпрацює з викладачем і не виконує більшість навчальних завдань.	0

Критерії оцінювання при підсумковому контролі (екзамен):

Критерії оцінювання	Кількість балів
Здобувач створює цілісний, логічно побудований етюд, органічно діє від свого імені в запропонованих обставинах. Володіє механізмами внутрішнього та зовнішнього виправдання сценічних дій, переконливо існує в умовах публічної самотності. Демонструє імпровізаційну свободу, творчу гнучкість, самостійність та художню виразність.	40
Здобувач демонструє належний рівень практичної підготовки, створює структурно цілісний етюд, переважно дотримується логіки сценічної дії та запропонованих обставин. Володіє основними прийомами виправдання поведінки персонажа, демонструє імпровізаційність і органічність, допускаючи незначні виконавські неточності.	30
Здобувач частково володіє навичками створення сценічного етюду, проте допускає порушення його структури та логіки дії. Недостатньо органічно існує в запропонованих обставинах, поверхово використовує механізми внутрішнього й зовнішнього виправдання. Імпровізаційні навички нестійкі, творчі рішення переважно стандартні. Потребує допомоги та контролю викладача.	20

Здобувач демонструє недостатній рівень практичних навичок, не здатний самостійно побудувати цілісний етюд і послідовно діяти в запропонованих обставинах. Не володіє механізмами виправдання сценічної поведінки, не демонструє органічності та імпровізаційної свободи. Виконання має формальний характер, потребує постійного втручання викладача.	10
Практичне завдання не виконано або його виконання не відповідає основним вимогам. Здобувач не демонструє вміння створювати сценічну композицію, діяти в запропонованих обставинах, органічно існувати в умовах художнього вимислу та застосовувати механізми виправдання сценічних дій. Не виявляє необхідних практичних навичок і творчої самостійності.	0

8. Розподіл балів, які отримують студенти

1 курс / I семестр:

Види контролю	**Т1**	**Т2**	**Т3**	**Т4**	**Підсумковий контроль**	**Сума балів**
Поточний контроль: відвідування, робота на семінарі	**10**	**10**	**10**	**10**	**60**	**100**
Самостійна робота	**5**	**5**	**5**	**5**		
Екзамен	**40**					

1 курс / II семестр:

Види контролю	**Т1**	**Т2**	**Т3**	**Т4**	**Сума балів**
Поточний контроль: відвідування, робота на семінарі	**20**	**20**	**20**	**20**	**100**
Самостійна робота	**5**	**5**	**5**	**5**	

Шкала відповідності оцінок

Оцінка за стобальною шкалою	**Оцінка за шкалою ECTS**	**Значення оцінки**	**Рівень компетентності**
90 – 100	**A**	**Відмінно** – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками	Високий (творчий)
82 – 89	**B**	**Дуже добре** – достатньо високий рівень знань	Достатній

		(умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок	(конструктивно-варіативний)
74 – 81	**C**	**Добре** – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок	
64 – 73	**D**	**Задовільно** – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності	Середній (репродуктивний)
60 – 63	**E**	**Достатньо** – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)	
35 – 59	**FX**	**Незадовільно з можливістю повторного складання** – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання	Низький (рецептивно-продуктивний)
0 – 34	**F**	**Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу** – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни	

9. Рекомендована література

1. Апчел О. А. Документальний театр у театральній культурі пострадянського простору, зокрема сучасної України. Культура України. Вип. 33. 2011. С. 213-222.
2. Арто А. Театр і його Двійник. К.: Вид-во Жупанського, 2021. 280 с.
3. Барба Е. Паперове каное. Пер. з англ. Микола Шкарабан. Львів: Літопис, 2001. 288 с.
4. Білаш І. П. Актуальна монодрама крізь оптику синтезу мистецтв: теорія і практика. Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. 2025. УДК 792:82-27]:[7:130.123.3(043.3).
5. Брук П. Жодних секретів. Думки про акторську майстерність і театр. Переклад з англ. Львів, 2005. 136 с.
6. Донченко Н. П. Роль етюдної форми у професійній підготовці фахівця сценічного мистецтва та у творчості артиста естради. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. №4, 2016. С. 70-74.
7. Єрмакова Н. Школа Курбаса. Український театр. 2017. № 1. С. 22–25.
8. Клековкін О. Театр при столику. Методологія театрознавства: Подорожній щоденник. К.: Фенікс, 2013. 432 с.
9. Клековкін О. Ю. Мистецтво: Методологія дослідження: Методичний посібник. Інститут проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України. К.: Фенікс, 2017. 144 с.
10. Клековкін О. Without Danchenko. Artistic Culture. Topical Issues. 2017. No. 13. P. 273–303. URL: https://doi.org/10.31500/1992-5514.13.2017.134579
11. Кнебель М. Й. Про дієвий аналіз п'єси і ролі. Львів, ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 92 с.
12. Корнієнко Неллі. Театр майбутнього – траєкторія кванту. Порядок, відкритий для випадковості (театрознавство *інших* вимірів). К.: ДУХ І ЛІТЕРА, 2025. 464 с.

13. Корнієнко Н. Український театр у переддень Третього тисячоліття. Пошук (Картини світу. Ціннісні орієнтації. Мова. Прогноз). К.: Факт, 2000. 160 с., 64 іл.
14. Курбас Лесь. Філософія театру / Лесь Курбас; упорядн. М. Лабінський; післямови М. Москаленко, Д. Лабінська; редактор М. Москаленко. Харків-Київ: Видавець Олександр Савчук; Видавництво «Основи», 2022. 920 с.
15. Левченко О. Г. Театр у системі філософської антропології: монографія. Нац. центр театр. мистец. ім. Леся Курбаса. К, 2012. 296 с.
16. Локтіонов Є. «Метод – художній метод – творчий метод»: досвід сценічної практики. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. 2025. № 35. С. 81-88. URL: https://doi.org/10.34026/1997-4264.35.2025.318073.
17. Локтіонов Є. Феномен вербатім-театру: потенціал міждисциплінарного підходу. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. 2025. № 34. С. 24-30. URL: https://doi.org/10.34026/1997-4264.34.2025.305187.
18. Локтіонов Є. Етюдний метод в сценічному мистецтві: синергетичний дискурс. *Вісник Львівського університету. Серія мистецтвознавство.* 2025. № 27. С. 278-286. URL: http://dx.doi.org/10.30970/vas.27.2025.278-286.
19. Макарик І. Перетворення Шекспіра. Лесь Курбас, український модернізм і радянська культурна політика 1920-х років / Ірина Макарик; пер. з англ. Т. Цимбала. – вид. 2-ге, допов. К.: Ніка-Центр, 2013. 352 с.: іл.
20. Мельник І. Робота над «моноактом» у системі підготовки актора театру ляльок. Науковий вісник Київського національного університету театру. кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. Київ. 2018. Вип. № 23. С. 56-61.
21. Патріс Паві: Словник театру. Львів, 2006. 640 с.
22. Пацунов В., Гусакова Н., Губрій Т. Роль імпровізації в театральній творчості. Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Сценічне мистецтво. 2019. 2(2). С.194-204.
23. Bartow A. Training of the American Actor. Theatre Communications Group, 2006. 285 p.
24. Bottoms S. Putting the Document into Documentary. An Unwelcome Corrective. The Drama Review, 2005. № 50.
25. Chubbuck I. The power of the actor: The Chubbuck technique. New York: Gotham Books, 2004. 388 p.
26. Grotowski J. Teksty z lat 1965-1969: Wybór. 2nd ed. Wrocław : Wiedza o Kulturze, 1990. 224 p.
27. Hammond W., Stewart D. Verbatim Theatre Techniques In Contemporary Documentary Theatre. UK: Oberon Books, 2008. 195p.
28. Lehmann H.-T. Postdramatisches Theater. Frankfurt am Main: Verlag der Autoren, 1999. 505 p.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт КНУТКіТ ім. І. К. Карпенка-Карого;
2. Аудіо- та відеозаписів театральних та музичних творів;
3. Бібліотека української драматургії [Електронний ресурс]. URL: https://ukrdramalib.com.ua (дата звернення: 28.08.2025);
4. Бібліотека української літератури [Електронний ресурс]. URL: https://www.ukrlib.com.ua (дата звернення: 28.08.2025);
5. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського [Електронний ресурс]. URL: http://www.nbuv.gov.ua (дата звернення: 28.08.2025);
6. Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого [Електронний ресурс]. URL: http://nplu.org (дата звернення: 28.08.2025);
7. Публічна бібліотека імені Лесі Українка, відділ мистецтв [Електронний ресурс]. URL: http://lucl.kiev.ua (дата звернення: 28.08.2025);
8. Бібліотека українського мистецтва [Електронний ресурс]. URL: https://uartlib.org (дата звернення: 28.08.2025);
9. Український театр [Електронний ресурс]. URL: https://theatermag.com.ua (дата звернення: 28.08.2025);
10. Науковий вісник КНУТКіТ імені І. К. Карпенка-Карого [Електронний ресурс]. URL: http://nv.knutkt.edu.ua/index (дата звернення: 28.08.2025);
11. Сучасне мистецтво [Електронний ресурс]. URL: http://sm.mari.kyiv.ua/ (дата звернення: 28.08.2025);
12. Сучасні проблеми художньої освіти в Україні [Електронний ресурс]. URL: https://mari.kyiv.ua/science/scientific-publications/contemporary-problems-of-art-education-in-ukraine (дата звернення: 28.08.2025);
13. Культура і мистецтво у сучасному світі [Електронний ресурс]. URL: http://culture-art-knukim.pp.ua (дата звернення: 28.08.2025).